

वैयसिक MBh. 14, 2852 fehlerhaft für वैयसिक.

वैयधर adj. (f. ई) den Vidjadhara eigen, zu ihnen in Beziehung stehend: मक्तास्त्र R. 1, 29, 14. 56, 11 (57, 9). पद KATHs. 26, 108. 241. 42, 215. 52, 68. लोक 253. पुरी 26, 89. लक्ष्मी 34, 122. 52, 277. बल 66, 189. योनि 22, 58. ज्ञाति 162.

वैयानि m. patron. ANUR. zu KĪTH. in Ind. St. 3, 460.

वैयुर्त (von 1. विद्युत्) 1) adj. dem Blitz zugehörig, von ihm kommend; blitzend, stimmernd VS. 24, 10. Feuer ÇAT. Br. 12, 4, 4. KĪTJ. ÇA. 25, 4, 33. वैयानरो यदि वा वैयुतो ऽसि TBh. 3, 10, 5, 1. Nir. 7, 23. MBh. 3, 149. 5, 1830. 12, 8787. R. 5, 28, 9. Suçr. 1, 264, 18. RAGH. 17, 16. Vikr. 154. KATHs. 123, 37. Spr. (II) 2364. RĪGĀ-TAR. 8, 1172. MALLIN. zu KUMĀRAS. 4, 43. Bhāg. P. 7, 10, 59. 10, 31, 3. MĀK. P. 99, 69. वैयुतात्मना neben सूर्यात्मना DURGĀ zu Nir. bei Muir, ST. 4, 56. ० विष् adj. MBh. 8, 3772. ० प्रभ adj. 13, 5277. वैयुतास्त्र HARIY. 9368. वैभव Verz. d. Oxf. H. 117, a, 25. व्यतिकर इह भीमस्तामसो वैयुतश्च UTTARAR. 96, 8 (125, 11). लोक ÇAT. Br. 14, 9, 2, 18. Nir. 14, 9. — 2) subst. (wohl n.) Blitzfeuer: शर्कोदुपचापवैयुति: Bhāg. P. 1, 11, 28. क्रमाति संभवत्यर्चिरकः शुक्लं तथोत्तरम्। अयनं देवलोके च सवितारं च वैयुतम् ॥ JĀG. 3, 193. — 3) m. N. pr. eines Sohnes des Vapushmant MĀK. P. 53, 27. — 4) m. pl. N. pr. einer Schule Ind. St. 3, 273. — 5) m. N. pr. eines Berges MĀK. P. 57, 13.

वैयुहतो f. (sc. रुच्) blitzähnlich d. h. den Gegner zerschmetternd heissen die Abschnitte AV. 7, 31. 34. 59. 108 KAUÇ. 48. — Vgl. विद्युत्सत्.

वैदुम (von 1. विदुम) adj. aus Korallen gemacht, — bestehend Suçr. 2, 324, 17. दुमा: HARIY. 12675. दार KATHs. 50, 174. दण्ड (vgl. विदुम-दण्ड) 70, 96.

वैध (von 1. विधि) adj. (f. ई) vorgeschrieben, ausdrücklich angeordnet (Gegens. ऐच्छिक) NĪLAK. zu MBh. 13, 2456. Schol. zu KĪTJ. ÇA. 890, 1. Comm. zu TS. I, 257, 3. ऋ० KULL. zu M. 5, 50. 55. 6, 31.

वैधर्म्य (von 2. विधर्म) n. 1) Ungesetzlichkeit, Ungerechtigkeit MBh. 3, 18235. 5, 374 (pl.). R. 2, 31, 24. 7, 81, 19. — 2) Ungleichartigkeit (Gegens. साधर्म्य) KAN. 1, 1, 4. 24, 2, 1, 22. 2, 27. 5, 2, 19. NĪJAS. 1, 2, 59. 5, 1, 1. 2. 5. अन्धोऽन्य० KAP. 1, 128. fg. Suçr. 1, 311, 11. KUSUM. 30, 16. SĪM. D. 647 (अ०). 282, 4. 300, 13. BhāṣṇP. 28. GAUDAP. zu SĀMKEJAK. 10. KULL. zu M. 4, 172.

वैधव (von 2. विधु) m. der Sohn des Mondes, patron. Budha's Vikr. 159.

वैधवेर्य (von विधवा) m. ein von einer Wittwe geborener Sohn gaṇa शुभादि zu P. 4, 1, 123. ÇĀK. 23, 14 (विधेय bessere Lesart).

वैधव्य (wie eben) n. Wittwenstand MBh. 5, 3198. 8, 4433. HARIY. 4256. 4794. 4843. 8856. R. GORR. 2, 68, 19. 3, 62, 15. 4, 18, 29. 5, 95, 27. 7, 24, 30. 25, 43. RAGH. 12, 6. KUMĀRAS. 4, 1. Spr. (II) 1624. (I) 1563. 2184. KĪR. 11, 67. WENER, KṢHṢRĀG. 307. RĪGĀ-TAR. 5, 239. KULL. zu M. 9, 72. बाल० Spr. (II) 1203. अवैधव्याशिषः (von BOPP und BENFAY fälschlich als adj. gefasst) MBh. 3, 16725 (SĪV. 4, 12). 16873. 5, 362. Schol. zu BHATT. 3, 22.

वैधस (von वैधस्) 1) adj. (f. ई) vom Schicksal herrührend: लिपिलालटे Spr. (II) 549. von Brahman verfasst: सिद्धास्त Verz. d. Cambr. H. 49.

— 2) m. patron. des Hariçkandra AIT. Br. 7, 13. ÇĀK. ÇA. 15, 17, 1.

वैधातकि (!) m. = वैधात्र Lois. zu AK. 1, 1, 46.

VI. Theil.

वैधात्र (von विधातर) 1) adj. (f. ई) von Brahman —, vom Schicksal herrührend: वामता RĪGĀ-TAR. 4, 418. — 2) m. Brahman's Sohn, patron. Sanatkumāra's AK. 1, 1, 46. — 3) f. ई eine best. Pflanze, = ब्राह्मी RĪGĀ. im ÇKDn.

वैधूर्य (von विधुर) n. 1) das Allein stehen, Verwaistsein: रामप्रवासवैधूर्यदुःखं पुर्या: KATHs. 103, 121. — 2) das Fehlen, Mangeln, Nichtdasein: शक्ति० Verz. d. Oxf. H. 109, b, No. 170 (fehlerhaft वैधूर्य). पदार्थान्वय० SĪM. D. 120, 12 = KUSUM. 32, 4. — 3) eine verzweigte Lage KATHs. 26, 198. RĪGĀ-TAR. 4, 671.

वैधूमायी f. N. pr. einer Stadt in Çāṭva ÇKDn. nach SIDDH. K.

वैधृत (von विधृति) 1) m. a) Bez. eines best. Joga und zwar eines Pāta, wenn nämlich Sonne und Mond bei gleicher Declination in demselben Ajana (Uttarājana oder Dakṣiṇājana) stehen und wenn die Summe ihrer Länge 360° beträgt, GANIT. PĪTH. 8. ० दिन VARĀH. BH. S. 100, 2. — b) N. pr. Indra's im 11ten Manvantara Bhāg. P. 8, 13, 26. वैधृति ed. Bomb. — 2) f. स्त्री N. pr. der Gattin Ārjaka's und Mutter Dharmasetu's Bhāg. P. 8, 13, 27. — 3) n. वैधृतं वासिष्ठम् und वैधृतवासिष्ठ n. N. zweier Sāman Ind. St. 3, 238, a.

वैधृति 1) = वैधृत 1) a) SĀMSE. K. 1, b, 2. 2, a, 4. 15, a, 10. ŚRĪTISTATVA und KOSHYĪPRADĪPA im ÇKDn. — 2) m. = वैधृत 1) b) Bhāg. P. 8, 13, 26 nach der Lesart der ed. Bomb. — 3) m. pl. Bez. einer Klasse von Göttern: देवा वैधृतयो नाम विधृतेस्तनयाः Bhāg. P. 8, 1, 29.

वैधृत्य = वैधृत 1) a): वैधृत्ये KAUÇ. 141.

वैधय (von 1. विधि) 1) adj. (vom Schicksal getroffen) dumm, einfältig; m. Dummkopf AK. 3, 1, 48. H. 352. HALJ. 2, 181. ÇĀK. 23, 14 (nach der richtigen Lesart). Vikr. 30, 14. RĪGĀ-TAR. 5, 413. 6, 159. 276. 7, 295. 8, 1260. — 2) m. N. pr. eines Schülers des Jāgṇavalkja Viṣṇu-P. in Verz. d. Oxf. H. 55, a, 33 (VP. 281, N. 5). pl. N. einer Schule Ind. St. 3, 262. 264. fg.

वैध्यत m. N. pr. des Thürstehers von Jama H. 186.

वैन (von वेन) m. patron. Pṛthi's SĪ. zu RV. 1, 112, 15. — Vgl. वेन्य.

वैनंशिर्नै (von विनंशिन) patron. Spielerei: मुग्ध VS. 9, 20.

वैनर्तीय adj. (चतुर्थर्थेषु) von विनत gaṇa कृशाद्यादि zu P. 4, 2, 80.

वैनर्तेय m. 1) ein Sohn der Vinatā Schol. zu P. 4, 1, 113. 120. pl. MBh. 1, 2548 (alle aufgezählt). 13, 7644. metron. Garuḍa's AK. 4, 1, 2, 24. H. 221. 231. MND. j. 127. HĪR. 10. HALJ. 1, 30. BHAG. 10, 30. MBh. 1, 7668. 13, 870. R. 1, 14, 25. 42, 17. 3, 53, 58. 4, 40, 40. RAGH. 11, 59. 16, 88. Vikr. 6, 7. KATHs. 22, 186. NĪGĀN. 44, 3. 59, 16. PĀNĪAR. 1, 10, 70. 13, 15. PĀNĪAT. 44, 14. metron. Aruṇa's H. 102. Schol. MND. MĀTSJA-P. im ÇKDn. N. pr. eines Sohnes des Garuḍa MBh. 5, 3595. f. वैनर्तेयो Schol. zu P. 4, 1, 15. — 2) pl. N. einer Schule Ind. St. 3, 265.

वैनत्य (von विनत) n. demüthiges Benehmen MBh. 2, 524.

वैनद 1) adj. von विनद gaṇa उत्सादि zu P. 4, 1, 86. — 2) f. ई N. pr. eines Flusses VP. 183, N. 50. v. l. für विनदी.

वैनभूत m. patron. SĀMSE. K. 184, b, 7. pl. N. einer Schule Ind. St. 3, 275.

वैनपिकै (von विनय) adj. (f. ई) 1) gutem —, gesittetem Benehmen entsprechend P. 5, 4, 34 (= विनय). दण्डे वैनपिकी क्रिया (द्यायता) M. 7, 65. सर्वं वैनपिकं कृत्वा विनयज्ञः MBh. 12, 2588. बुद्धि R. 2, 112, 16. वैनपि-